

ZRNIKO

ÚVODNÍ SLOVO O...

o. Roman Kubín: Senioři a církev

METODICKÉ LISTY

Téma 1: Vila Tugendhat – památka UNESCO

Téma 2: Poutní místo Neratov

Téma 3: tvoření – Velikonoční slepice z kartonu

Milí senioři,

chtěl bych vám popřát do nového roku, i když už část roku už máme odžitou.

Většinou si (zvláště ve stáří a v nemoci) přejeme hodně zdraví, hlavně to zdravíčko. Popřál bych vám zdraví, nejen fyzické zdraví, ale také zdraví na rovině duchovní. Náš pohled není jen upřen na věci viditelné, ale i na věci hlubší neviditelné. Ale současně je na křesťanství krásné, že není jen náboženstvím duchovním, ale i hluboce tělesným. V současné době je v naší zemi debata (a také příprava návrhu zákona), která se týká eutanazie a asistované sebevraždy. Tyto věci se týkají každého z nás, protože každý člověk je ohrožen nemocí, bolestí a smrtí. Církev často pozvedá hlas na ochranu ohrožených a staví se k ochraně lidského života a podporu na všech rovinách lidského bytí.: „Eutanazie a asistovaná sebevražda jsou prohrou pro všechny.“ (papež František), „falešným řešením“ (papež Benedikt XVI.). Také naši biskupové nedávno vydali prohlášení: „Eutanazie a asistovaná sebevražda jsou ze své podstaty mravně a nábožensky špatné a měly by být bez výjimek zakázány. Jakýkoli nátlak na umírající pacienty, aby aktivně a úmyslně ukončili život, kategoricky odmítáme.“

Role starších lidí ve společnosti je nezastupitelná. Pokud během svého života poctivě hledali, co je správné, tak mohou být povzbuzením pro mladé lidi, jak hledat společně, co je správné dělat. Papež František píše v *Christus vivit*: „Žádám, abychom byli strážci paměti. My, dědové a babičky, potřebujeme vytvořit sbor. Představuji si staré lidi jako stálý sbor u některé významné duchovní svatyně, ve které prosebné modlitby a zpěvy chvály podporují celou komunitu, která pracuje a bojuje na poli života.“ Je krásné, jak „jinoši a s nimi panny, starci spolu s dětmi, chválí jméno Hospodinovo“ (Žl 148, 12–13).

Když starší lidé hledí pozorně na život, často instinktivně chápou, co je za zamotanými vlákny a poznávají, co Bůh tvůrčím způsobem koná dokonce i s našimi omyly.(...)

Když budeme kráčet společně, mladí i staří, budeme moci být pevně zakořeněni v přítomnosti. Z tohoto místa budeme schopni se vypořádat s minulostí i budoucností: s minulostí, abychom se poučili z dějin a uzdravovali rány, které nás často ovlivňují; s budoucností, abychom v sobě živil nadšení, nechávali rašit sny, probouzeli prorocké vize, dovolovali rozkvést naději. Tímto způsobem se budeme moci učit jedni od druhých, rozechřívát srdce, inspirovat našeho ducha světlem evangelia a dávat novou sílu našim rukám.(..)

...jeden z mladých posluchačů ze Samojských ostrovů mluvil o církvi jako o kánoe, v níž starší lidé pomáhají udržet správný směr tím, že pozorují postavení hvězd, zatímco mladí mocně veslují s představou, co na ně tam vpředu čeká. Nedejme se odvést z cesty ani mladými lidmi, kteří si myslí, že dospělí jsou bezvýznamnou minulostí, která je překonaná, ani dospělými, kteří se domnívají, že vždycky vědí, jak by se mladí měli chovat. Ale vsedněme všichni do jedné kánoe a se stále novými podněty Ducha Svatého společně usilujme o lepší svět.“

Přeji vám všem zdraví na všech rovinách, radost ze života, který žijete a který přes všechny těžkosti, hříchy, omyly je velikým darem, který dostáváme každý den od Boha. Přeji vám radost ze společenství lidí, kteří jsou okolo vás a se kterými spolupracujete. Přeji vám, ať dokážete každý den objevovat staří jako bohatství.

o. Roman Kubín

Vila Tugendhat – památka UNESCO

Zpracovala: Jitka Holíková

Téma: V letošním roce slavíme 90 let od dokončení nejznámější brněnské vily (výstavba 1929 – 1930)

Program setkání	Aktivita	Cíl	Pomůcky/ poznámky	Čas/ min.
Úvod	Památky UNESCO	Uvedení do tématu		10
TPR	Vymýšlení příběhu	Trénink slovní zásoby	PL_TPR_1, tužka	15
TK	Fakta o vile Tugendhat	Informační část		30
TPH	Pozvánka na film Skleněný pokoj		Videoprojektor, počítač, připojení k internetu	10
Přestávka				15
TPB	Doplňovačky	Trénink pozornosti, slovní zásoby	PL_TPB_1 PL_TPB_2 PL_TPB_3	20
TPM	Pravá, levá; Chňap; Špetička	Cviky na propojení pravé a levé hemisféry		10
Závěr	Praktické informace k návštěvě vily Tugendhat		https://www.tugendhat.eu/pro-navstevniky/zakladni-informace.html	10
Zdroje informací	https://www.youtube.com/watch?v=3E-hgY5hJ_w https://www.youtube.com/watch?v=yAU5ru7RQM4 https://www.tugendhat.eu/pro-navstevniky/zakladni-informace.html https://www.idnes.cz/bydleni/architektura/vila-tugendhat.A120317_231528_architektura_rez https://cs.wikipedia.org/wiki/Vila_Tugendhat Cvičte si svůj mozek, Mgr. Jitka Suchá			

Úvod

Vila Tugendhat je jedinou památkou UNESCO nacházející se v Brně. Znáte ty ostatní? Pouze formou povídání. Zapojíme všechny a přidáme dvě poslední památky, které přibýly v roce 2019.

Řešení: vila Tugendhat (Brno), historické centrum Českého Krumlova, vesnice Holašovice, zahrady a zámek v Kroměříži, historické jádro Kutné hory s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanabevzeť panny Marie v Sedlci, Lednicko-Valtický areál, zámek a zámecký areál Litomyšl, sloup Nejsvětější trojice v Olomouci, historické centrum Prahy, historické centrum Telče, židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, Žďár nad Sázavou, hornický region Erzgebirge/Krušnohoří (2019), krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem (2019)

TPR

Vymýšlení příběhu ze zadaných slov. Viz PL_TPR_1.

TK

Proč je vila Tugendhat tak výjimečná?

Její stavba přišla na 5 milionů korun. Za takovou cenu by se v té době dalo postavit 30 rodinných domů. I v zahraničí se hned na začátku 30. let v časopise Die Form ozvaly výhrady, že v domě není možné bydlet, že je to pouze pavilon. Jenže díky rodinným fotografiím Fritze Tugendhata dokázali manželé všem skeptikům, že vila slouží jejich způsobu života velmi dobře. Ani sami majitelé však nebyli od začátku přesvědčeni o všech detailech, které architekt navrhl. Třeba vysoké dveře dosahující až ke stropu vadily Gretě Tugendhatové, bála se, že jejich hmotnost bude příliš velká. Architekt jí ale dal ultimátum: buď budou dveře takové, jaké nakreslil, nebo od projektu odejde. Ustoupila Greta. Při pohledu z Černopolní ulice, kde je hlavní vstup a vjezd do garáže (dnes v ní stojí vypulírovaný vůz Tatra 75 zapůjčený z Národního technického muzea), vypadá vila jako jednopodlažní stavba. V této úrovni je rozdělená na dva kvádry spojené deskou ploché střechy. Oblá stěna z litého mléčného skla a nosný sloup celou kompozici odlehčují.

Vstupní část, kde je položený travertin, není nijak velká, ovšem jakmile se sestoupí po schodišti do haly, která zabírá kromě kuchyně a přípravný jídelna celou plochu spodního podlaží (15 × 24 m), ocitne se návštěvník v impozantní, hlavní obytné části domu.

Na jižní a východní straně je otevřena prosklením do zimní zahrady i do venkovní svažité zahrady. Mies van der Rohe obrovitou plochu haly rozdělil na vstupní, pracovní, jídelní a odpočivnou část. Aby zachoval volně plynoucí prostor, což je základní idea celého domu, nepoužil však klasické příčky, ale dnes již proslavenou oblou stěnou z makasarského ebenu nebo onyxovou stěnou.

Jejich cena je dnes o to větší, že například v případě makasaru se tak mohutné stromy už takřka neobjevují, nebylo by možné udělat repliku. Objevení její části v menze dnešní právnické fakulty (gestapu stěnu použilo na výzdobu svého baru, který zde měli za války), vyřešilo velký problém.

V odpočivné části s křesly lze spustit skleněnou čelní stěnu dolů, tak se propojí hala se zahradou, totéž můžete udělat v jídelní části. Tady je velký stůl s deskou z hruškového dřeva. Přidáním segmentů jej lze zvětšit až pro stolování patnácti lidí. Zahradu navrhla brněnská architektka Markéta Müllerová, která ji koncipovala obdobně jako Mies vilu: volný prostor, se stromy podél svažitého palouku. Zahrada končila bez oplocení až u parcely Gretiných rodičů, jejich dům stál na jejím konci. když měli architekti po dostavění vily výhrady třeba vůči rozměrům domu a nákladům na jeho postavení, všichni oceňovali nebývalé technické vybavení.

Vedle ústředního topení (vila nebyla žádný nízkoenergetický objekt, za zimní sezónu se zde protopil jeden vagon kvalitního koksu) tu bylo na svou dobu například velmi unikátní vzduchotechnické vybavení.

Mělo olejové a pilinové filtry, vlhkost se řídila průchodem přes komoru s vodní sprchou. Dvě strojovny byly určené pro spouštění oken, vila měla vlastní odkalovací jímku pro odvod venkovní vody do trativodu.

Nechyběl elektrický zabezpečovací systém, přesto v domě byl umístěn třeba trezor pro kožichy. Celkově bylo technické vybavení unikátní, případně se nepoužívalo pro soukromé domy.

*

Vila Tugendhat v Brně je ojedinělým funkcionalistickým dílem německého architekta Ludwiga Miese van der Rohe, který v roce 1928 vypracoval návrh stavby na zakázku manželů Grety Tugendhatové (1903–1970) a Fritze Tugendhata (1895–1958). V roce 2001 byla vila Tugendhat zapsána do seznamu světového dědictví UNESCO.

Vila je označována, spolu s německým pavilónem na výstavě EXPO v Barceloně (1929), za nejvýznačnější předválečné dílo architekta Ludwiga Miese van der Rohe, který je považován za jednoho z otců moderní architektury 20. století. Zároveň je to stavba, která spoluurčila nová měřítko moderního bydlení. Patří k základním dílům světové moderní architektury – funkcionalismu.

Výjimečné postavení vily je dáno řadou okolností. Architekt van der Rohe dostal v roce 1928 od investorů volnou ruku včetně finančního rámce. Stavba přišla na pět milionů prvorepublikových Kč, za tu cenu se dalo postavit 30 běžných rodinných domů. Díky dostatku peněz se tu však mohly použít unikátní technologie a moderní materiály. Dodnes architekti napodobují zejména propojení zahrady a interiéru. Výjimečnost vily spočívá i ve smutném faktu, že většina staveb, které vytvořil van der Rohe v Evropě, byla zničena. Právě vila Tugendhat a jeho německý pavilon v Barceloně (1929) jsou přitom pokládány za jeho nejlepší předválečná díla.

Známý je především prosklený hlavní obytný prostor vily Tugendhat se zimní zahradou. Dům byl ve své době převratný z několika důvodů:

- obyvatelný nepřerušovaný prostor
- dvě ze čtyř čelních oken hlavního obytného prostoru bylo možné zcela spustit do podlahy a splynutí interiéru s přírodou v zahradě bylo velmi působivé
- nosný systém budovy tvoří ocelový skelet, stropy tudíž nenesou zdi, ale 29 ocelových nýtovaných sloupů profilu kříže, v obytných místnostech obaleny chromovaným plechem. Toto řešení bylo v rodinném domě použito poprvé.

Interiér budovy byl také vybaven elegantním a citlivě navrženým nábytkem od samotného architekta Ludwiga Miese van der Rohe. Ten zde použil část nábytku, které navrhl pro německý pavilon na výstavě EXPO v Barceloně. Soubor čtyř kusů nábytku, v roce 2011 umístěný v Moravské galerii, byl k 21. únoru 2008 uznán za kulturní památku.

TPH

Seznámíme účastníky s filmem Skleněný pokoj, který se natáčel ve Vile Tugendhat. Pustíme si upoutávku filmu a rozhovory s herci o vile.

TPB

Procvičíme si, co jsme se dozvěděli o vile Tugendhat formou doplňovačky a přidáme další dvě cvičení na pozornost. Viz PL_TP_B_1, PL_TP_B_2 a PL_TP_B_3

TPM

Pravá, levá

Ruce předpažíme, dáme v pěst, jednu natočíme ke stropu hřbetem s palcem schovaným v pěst a druhou s palcem vztyčeným. Při tomto cvičení souběžně měníme z jedné ruky na druhou palec a hřbet

Chňap

Jednu ruku sevřeme v pěst a pokrčíme na hrudník, druhou předpažíme s dlaní jakoby opřenou o zeď (odtlačujeme). Plynulým pohybem pozice střídáme. Po chvíli vyměníme zadání pozic, ruka na hrudníku bude v poloze odtlačování, předpažená ruka bude sevřená v pěst a opět ruce pravidelně střídáme

Špetička

Ruce předpažíme, prsty spojíme do „špetičky“. Začneme ve vzduchu opisovat kroužky, jedna ruka opisuje kroužek směrem k nám, současně druhá od nás

Závěr

Před rozchodem podáme účastníkům praktické informace v případě zájmu o návštěvu vily Tugendhat, které budeme čerpat z webových stránek – ceny vstupenek, objednávání, aktuální výstavy aj.

PL_TPR_1

Níže máte uvedeno 8 náhodných slov. Pokuste se je v daném pořadí zapojením vlastní fantazie poskládat do nějakého příběhu. Slova mohou být v libovolných tvarech, ale mělo by být zachováno jejich pořadí. Příběh napište na volné řádky. Poté jej přečtěte ostatním.

Vila, Brno, jaro, lavička, guláš, kočka, štěstí, tramvaj

[illegible]

Pokuste se doplnit vynechaná slova v textu o vile Tugendhat

Vila Tugendhat v je ojedinělým dílem německého architekta Ludwiga Miese van der Rohe, který v roce 1928 vypracoval návrh stavby na zakázku manželů Gerty Tugendhatové (1903–1970) a Fritze Tugendhata (1895-1958). V roce 2001 byla vila Tugendhat zapsána do seznamu světového dědictví

Vila je označována, spolu s německým pavilónem na výstavě EXPO v (1929), za nejvýznačnější předválečné dílo architekta Ludwiga Miese van der Rohe, který je považován za jednoho z otců moderní architektury 20. století. Zároveň je to stavba, která spoluurčila nová měřítko moderního bydlení. Patří k základním dílům světové moderní architektury – funkcionalismu.

Výjimečné postavení vily je dáno řadou okolností. Architekt van der Rohe dostal v roce 1928 od investorů volnou ruku včetně finančního rámce. Stavba přišla na prvorepublikových KČ, za tu cenu se dalo postavit 30 běžných Díky dostatku peněz se tu však mohly použít unikátní technologie a moderní materiály. Dodnes architekti napodobují zejména propojení a interiéru. Výjimečnost vily spočívá i ve smutném faktu, že většina staveb, které vytvořil van der Rohe v Evropě, byla zničena. Právě vila Tugendhat a jeho německý pavilon v (1929) jsou přitom pokládány za jeho nejlepší předválečná díla.

Spojování slov

Pospojujte čarami postupně nejdříve všechna podstatná jména ve správném abecedním pořadí a potom všechna přídavná jména, také podle abecedy.

visací

kramflek

rákos

zubr

slaný

baterie

tajemný

vlak

římsa

žvýkací

banální

chorý

odhoz

palice

nepovolný

dynamický

Čína

chlebíček

hojný

kostelní

zvědavý

kalendář

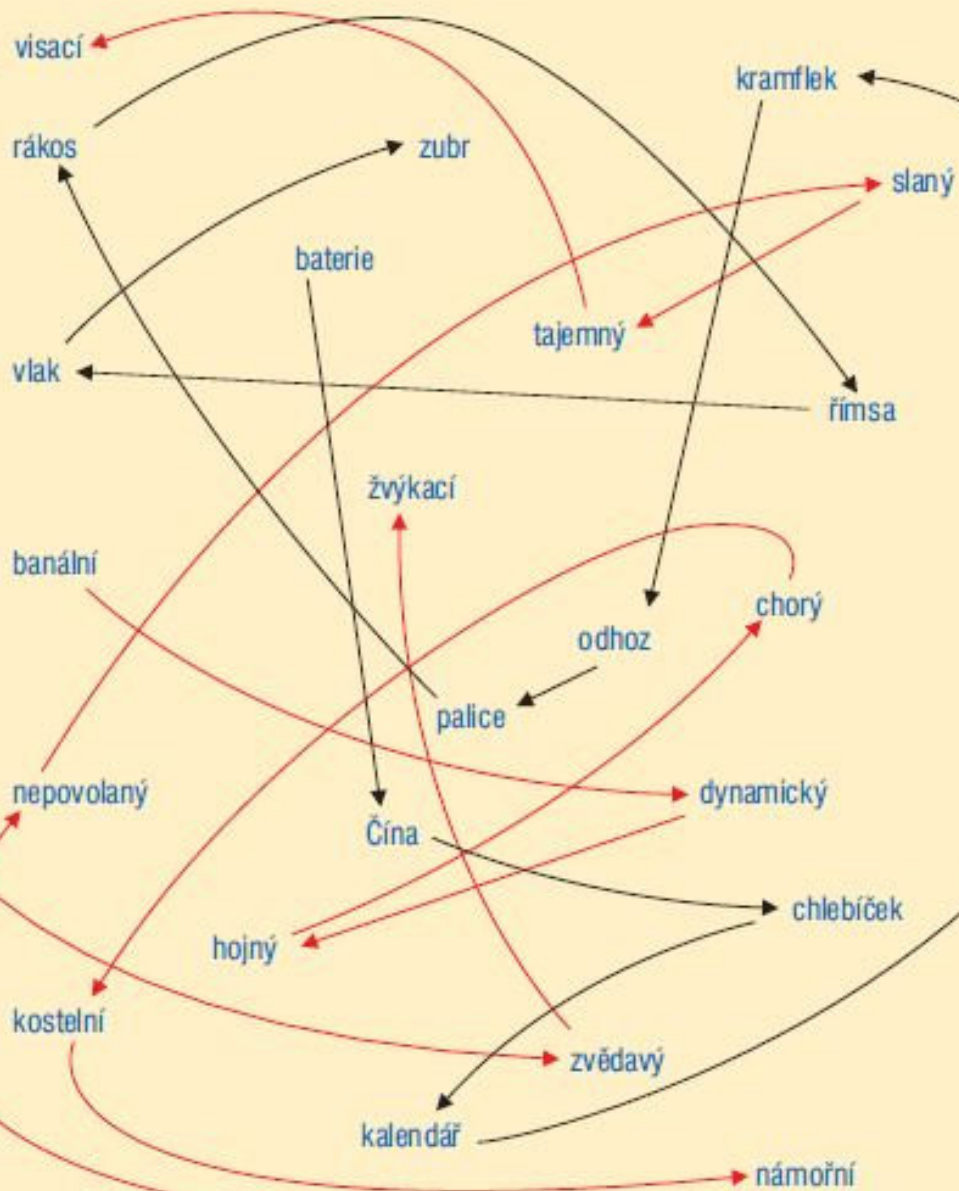
námoří

V tomto cvičení jde o náročnější trénink koncentrace (musíte se soustředit jednak na sledování písmenek podle abecedy, jednak na rozlišování přídavných a podstatných jmen).

11.

Spojování slov

Města ze slabik

Z uvedených slabik se pokuste různým seskupováním sestavit co nejvíce názvů různých měst.

13.

BO VI SKO
 HO CE
 LEV ŘO
 PA MI O
 VA
 NI STRA
 KO RAL
 JI HLA
 LOV SO
 NÝR JE
 NY LOU

Jiná varianta této úlohy – zkuste z těchto slabik složit jakákoliv slova, nejste tedy omezeni pouze názvy měst.

Boskovice, Hořovice, Milovice, Milevsko, Opava, Ostrava, Ralsko, Buchlov, Strakonice, Jihlava, Nýrsko, Sokolov, Louny...

Řešení:

Poutní místo Neratov

Zpracovala: Mgr. Tereza Kozderová, DiS.

Program setkání	Aktivita	Cíl	Pomůcky/ poznámky	Čas/ min.
Úvod	Zázrak v Neratově	Uvedení do tématu		10
TPR		Dlouhodobá paměť, vybavování z dlouhodobé paměti, procvičení slovní zásoby	Tužka, papír	15
TK	Historie a současnost místa Neratov	Seznámení s poutním místem	Fotografie, popř. kniha Zázrak v Neratově	30
TPH	Polední neratovská modlitba			10
Přestávka				15
TPB	Liturgické náčiní		PL_TPБ_1 (pro účastníky) PL_TPБ_2 (pro animátora)	20
TPM	Jemná motorika	Procvičení drobných svalů a kloubů ruky		10
Závěr				10
Zdroje informací	https://www.idnes.cz/bydleni/na-navsteve/vesnice-neratov-bydleni-na-vesnici-zachrana-kostela.A170215_164801_dum_osobnosti_web https://theses.cz/id/h2s5ma/JCU_DP_Neratov_Krizova_E.pdf kniha Zázrak v Neratově, Josef Suchár v rozhovoru s Tomášem Kutilem			

Úvod

Vesnice Neratov v Orlických horách skoro zanikla. Němce vysídlili, staří zemřeli a mladí odešli. V Neratově zbyli dva stálí obyvatelé. Pak se tam usadil farář a rodina s hromadou dětí a vrátili do vsi život... Slyšeli jste už o kostele s překrásnou prosklenou střechou, kdy během mše svaté můžete pozorovat krásnou modrou oblohu? V dnešním tématu si o tomto kouzelném místě uprostřed Orlických hor řekneme víc.

TPR

Z písmen, která jsou obsažena ve slově BAZILIKA, se pokuste vytvořit co nejvíce dalších slov (přičemž nemusí být použita všechna písmena) a запиšte je na svůj papír. Pracovat můžete také ve dvojicích.

TK

Pro úvodní povídání o Neratově, jsme si půjčili úvodní slova p. Tomáše Kutila z knihy Zázrak v Neratově.

„Rád jezdím do Neratova z jihu, z české strany. Přejedu hřeben Orlických hor a podél řeky Divoké Orlice se nořím do lesů. Zdá se, že tam už nic nemůže být, jen krásná příroda. Pak se vynoří jeden domek, za ním druhý, projedu zatáčkou a z lesů najednou vyrostle monumentální průčelí barokního kostela, jaký by člověk čekal na moravském poutním místě. Ale tady, uprostřed lesů? Pokaždé mě ten pohled ohromí.

Přitom stačilo tak málo a neratovský kostel by už nikoho neohromoval. Maximálně na zašlých dobových fotografiích. Ve vesnici žilo posledních pár obyvatel, z kostela zbylo jen torzo určené k demolici. Život se tam vrátil maximálně s chalupáři přes léto. Díky nadšení Josefa Suchára a jeho vizím, kterými inspiroval další, se podařila neuvěřitelná proměna. Dnes je to místo, které je oblíbeným cílem mnoha lidí a dává naději i stovkám lidí s hendikepem.“

Obec Neratov se nachází v Královéhradeckém kraji, v okrese Rychnov nad Kněžnou, 16 km od známého lyžařského střediska Deštné v Orlických horách. První písemné zmínky o osadě Neratov, nazývané původně německy Bärnwald, pochází z roku 1550, a to v zápise o hraničním sporu mezi Janem Lickem z Rýzmburka, majitelem rokytnického panství, a držitelem kladského hrabství, Arnoštem vévodou bavorským. Prvními osadníky byli němečtí skláři, a proto dostává tato vesnice německé jméno Bärnwald.

Historie kostela v Neratově

Celý Neratov je již od druhé poloviny 17. století významným poutním místem. Tehdy na tom měla svou zásluhu milostná soška Panny Marie a pramen, který u kostela vyvěrá. Původní kostel přestal stačit zvyšujícímu se počtu poutníků, a tak byl v letech 1723 – 1733 na kopci vystavěn barokní chrám. Základní kámen byl položen 14. srpna 1723. Vysvěcení proběhlo na svatého Bartoloměje 24. srpna 1733.

V roce 1945 kostel vyhořel

po zásahu střelou Rudé armády. O 10 let později měli lidé v okolí snahu obnovit alespoň kostelní střechu, na opravu ale nezískalo dostatek financí. Za komunismu bylo rozhodnuto o jeho demolici, z které sešlo díky tomu, že peníze určené na zbourání kostela byly použity na převoz rokokového schodiště.

Kostel se v roce 1992 podařilo zapsat na seznam kulturních památek. Od té doby se usilovně pracuje na jeho obnově. Ještě před tím se 15. srpna 1990 uspořádala první pouť na svátek Nanebevzetí Panny Marie a obnovila se tak zapomenutá poutní tradice.

Od roku 2003 bylo obnoveno průčelí, věže a hodiny, o rok později proběhla sanace vnitřního zdiva a oprava fary. Svou pověstnou skleněnou střechu dostal v roce 2007 a rok poté byly obnoveny střešní římsy, dlažba, kůr a dostalo se také na opravu vstupního schodiště.

Od roku 2013 je kostel postupně vybavován novými prvky liturgického vybavení. V roce 2018 došlo k další rekonstrukci průčelí kostela, kterému byl vrácen původní barokní vzhled. Na věže se vrátily barokní bány a ve věžích se opět rozezněly zvony. Vše vytvořené podle původního návrhu.

Kostel je otevřený stále a všem, nikdy se nezavírá. Protože, jak říká pan farář Josef Suchár: „Na co kostely, které jsou zavřené.“

TPH

Jak sám říká otec Josef Suchár, při obnově tohoto místa není důležitá pouze fyzická práce, ale především společná pravidelná modlitba.

Polední neratovská modlitba

Anděl Páně... Otče náš... Sláva otci...

Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, pros za nás Boha, svatého Ducha! Kriste, Eleison. Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě, nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave! Kriste, Eleison.

Pomoz nám prosím, naše milá Paní, postavit z trosek zas krásný chrám. Ten první z kamene, ten druhý v srdcích, tak jak si přeje tvůj Syn, Král.

Všemohoucí věčný Bože, velebíme tě, že tvoříš různost v jednotě. Prosíme tě, pomoz nám, abychom tak ctili odlišnost a svobodu, že budeme schopni v lásce a opravdovosti budovat společný dům evropských národů. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

TPB

Rozdáme účastníkům pracovní list, kde jsou uvedeny názvy liturgického náčiní. Účastníci zkusí seřadit správně do dvojic název náčiní a činnost, ke které náčiní slouží. Poté společně zkontrolujeme.

TPM

1. Palcem pravé ruky, jeho polštářkem, se postupně dotýkáme konečků ostatních prstů od ukazováčku po malíček. To s a m é

zopakujeme i levou rukou a poté oběma rukama dohromady.

2. Položíme ruce na stůl a prsty rozevřeme do vějíře. Jednotlivé prsty postupně očíslováme od jedničky do desítky. Od levého malíčku, který je číslo jedna, až po pravý malíček s číslem deset a postupně je zvedáme od jedničky po desítku tak a zase zpátky.
3. Takto očíslované prsty na přeskáčku dle číselného zadání zvedáme. Poté přikládáme prsty na sebe, např. čtyřku na osmičku, tzn. ukazováček levé ruky na prostředníček pravé ruky.

Závěr

Poutní místo Neratov v Orlických horách určitě stojí za návštěvu. Ať už tam strávíte víkend, dovolenou nebo zavítáte na krátký výlet, hladového poutníka nasytí hospoda či jídelna Kuchyň, hlavu můžete složit v Chatě Neratov, žízeň můžete uhasit v neratovském pivovaru. Možností je opravdu hodně .

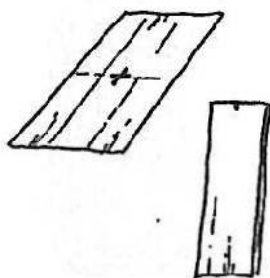

- 1. Purifikatorium**
- 2. Korporál**
- 3. Kalichové velum**
- 4. Patena**
- 5. Lavabo**
- 6. Lod'ka**
- 7. Aspergil**
- 8. Ciborium**
- 9. Pyxida**
- 10. Pala**

- a) Pokládá se na kalich a je pro velkou hostii
- b) Čtverec z bílého naškrobeného plátna, rozkládá se uprostřed oltáře
- c) Tuhý čtverec, potažený ozdobnou látkou, pokládá se na kalich
- d) Ručníček na utírání prstů kněze
- e) Kovová nádoba se lžičkou a kadidlem
- f) Velký kalich s víčkem
- g) Nádoba se svěcenou vodou a kropáčem
- h) Čtvercová rouška, kterou se přikrývá kalich
- i) Schránka, ve které se uchovává velká proměněná hostie do monstrance
- j) Ručníček na utírání kalicha a patén, uprostřed má vyšitý křížek

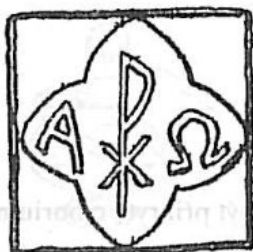
Kalich=v něm se obětované víno proměňuje v krev Pána Ježíše. Je zhotoven z ušlechtilých materiálů, nejčastěji je pozlacen

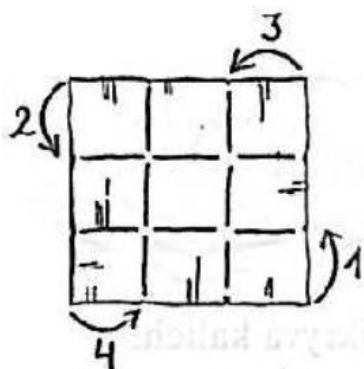
Purifikatorium(latinsky purificatio = očišťování) = ručníček na utírání kalicha a patén; má uprostřed vyšitý křížek

Kalichová patena= pokládá se na kalich a je pro velkou hostii (dnes se užívá méně)

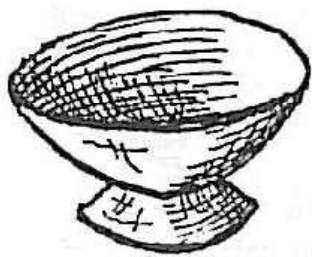
Pala= tuhý čtverec, potažený ozdobnou látku; pokládá se na kalich (na kterém je již purifikatorium). Chrání kalich před eventuálním znečištěním

Korporál(latinsky corpus = tělo) = čtverec z bílého naškrobeného plátna; pokládá se na něj kalich a miska s hostiemi, ciborium nebo monstrance. Rozkládá se uprostřed oltáře: nejdříve levou část, potom pravou, následuje horní část a nakonec spodní. Slouží k zachycení drobných částí nejsvětější svátosti. Skládá se proto tak, aby nemohly vypadnout. Postup je opačný, jak při rozkládání: nejdříve přeložíme dolní část, pak horní, následuje pravá strana a nakonec levá část

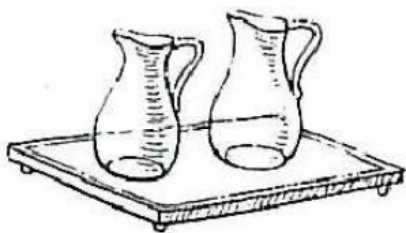
Kalichové velum = čtvercová rouška, kterou se přikrývá kalich. Má stejnou barvu jako ornát

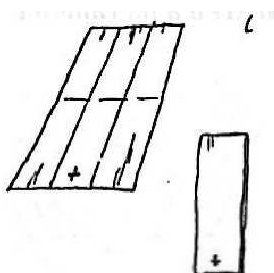
Miska na hostie (obětní miska) = do ní se pokládají hostie, které kněz proměňuje ve mši sv. v tělo Pána Ježíše

Patenka sv. přijímání = plochý (většinou) pozlacený tácek, který má zabránit případnému upadnutí částičky proměněné nebo přímo celé hostie. Dbáme na to, abychom se nedotkli ruky kněze nebo přijímající osoby

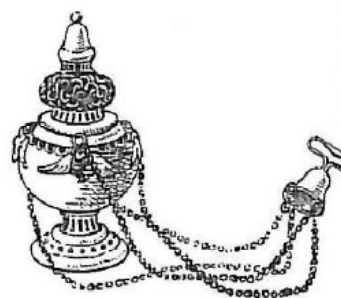

Konvičky = skleněné nebo kovové nádoby na vodu a víno

Lavabo = ručníček na utírání prstů kněze při umývání rukou; pokládá se většinou na konvičky

Kadidelnice=kovová nádoba na uhlí, do které se sype kadidlo; visí na řetízcích a používá se při slavných mších svatých, svátostném požehnání a pohřbu

Lod'ka=kovová nádobka se lžičkou a kadidlem

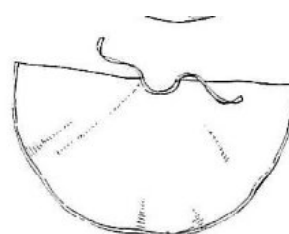
Aspergil=nádoba se svěcenou vodou a kropáčem

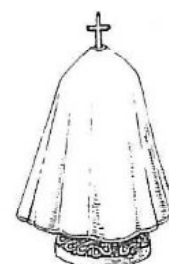
Ciborium=velký kalich s víčkem; uchovávají se v něm proměněné hostie ve svatostánku

Velum ciboriové= ozdobná rouška, kterou může a nemusí být přikryto ciborium

VELUM CIBORIOVÉ

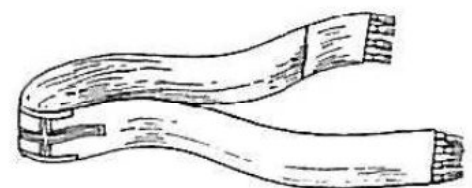
Pyxida(Pyxis)=schránka, ve které se uchovává velká proměněná hostie do monstrance

Monstrance= umělecky zhotovená pozlacená schránka, do které se vkládá velká proměněná hostie; používá se pro výstav Nejsvětější svátosti oltářní a ke svátostnému požehnání

Velum k požehnání= široký ozdobný pruh látky, který kryje ramena a ruce kněze při požehnání Nejsvětější svátostí

Velikonoční slepice z kartonu

Zpracovala: Jana Duchanová

Před Velikonocemi zdobíme své domovy různými dekoracemi nechybí pestrobarevná vajíčka, žlutá kuřátka, zajíčci a také i slepičky. Návod na výrobu jedné z nich vám v tomto čísle právě přinášíme. Ať se podaří a velikonočně vyzdobí váš příbytek.

K výrobě Velikonoční slepice potřebujeme: (obr. 1)

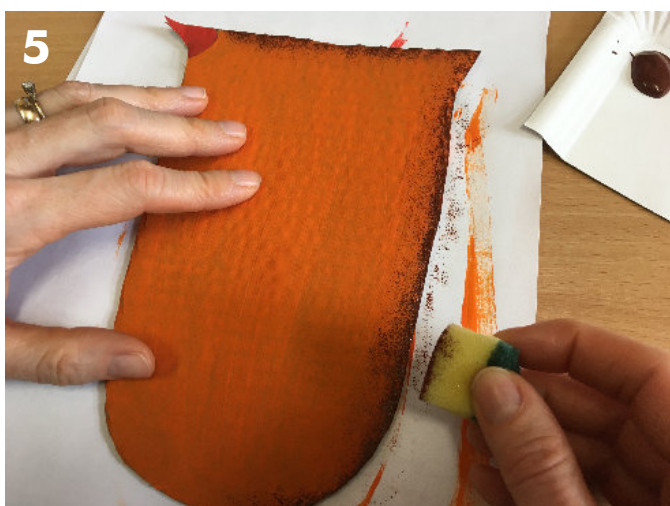
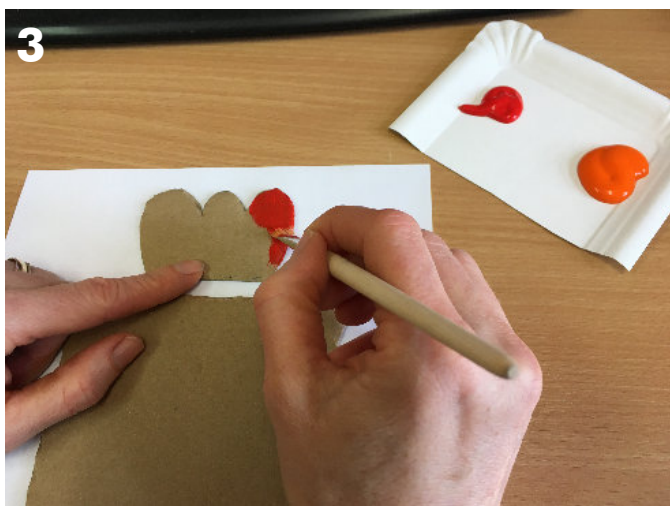
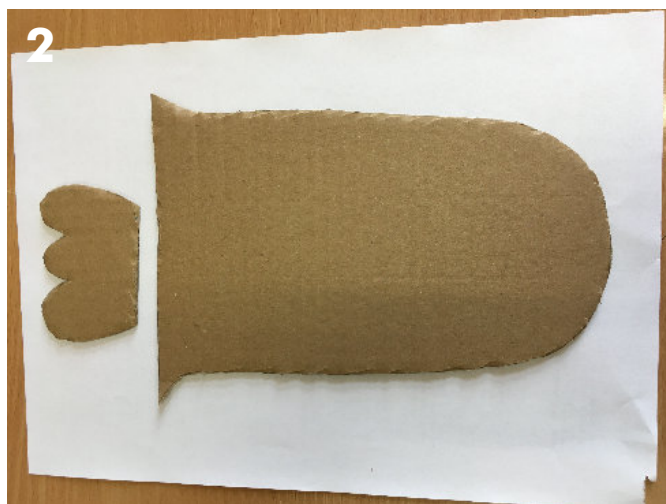
- šablona slepice
(vytvořte si na papír slepici jednoduchého libovolného tvaru = tělo + hřebínek)
- silnější hnědý karton
- obyč. tužka
- nůžky větší (na stříhání kartonu) + nůžky ozdobné (na designový papír)
- štětec
- temperová barva: červená, oranžová, černá, hnědá a bílá
- 2 vatové tyčinky (na čištění uší)
- silnější vazací drátek
- tavná pistole + náboje
- oboustranná páska tenká
- kousek designového papíru (stačí nějaký odstřížek)
- kousek barevného lýka (vytvoříme z něj mašličku)
- 1 dřevěný knoflík
- kousek houbičky na nádobí (ustříhneme malý obdélníček na tiskání)
- papírový tácek na tempery

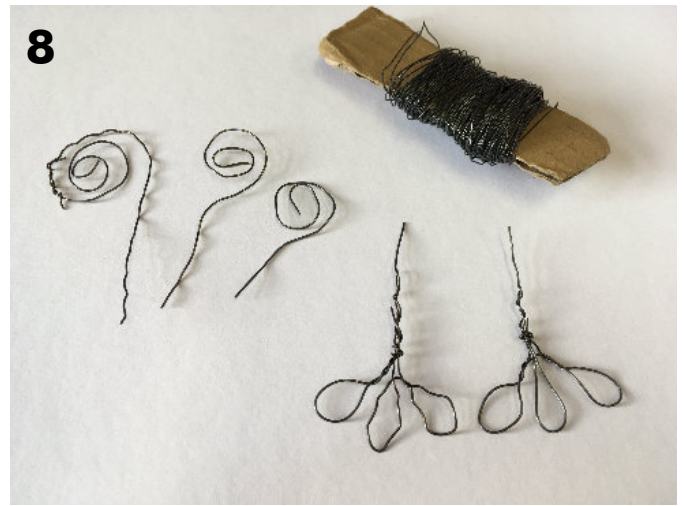
Postup výroby:

1. Na bílý papír si nakreslíme dle vlastní fantazie tělo slepice jednoduchého tvaru + hřebínek. Poté obkreslíme na silnější karton a vystříhneme. (obr. 2)
2. Papírový tácek rozstříhneme a na jednu polovinu si připravíme červenou a oranžovou temperovou barvu. Pomocí štětce nanese červenou barvu na hřebínek a na zobáček. (obr. 3)
3. Oranžovou temperou vybarvíme zbytek slepičího těla a necháme pořádně zaschnout. (obr. 4)
4. Na druhou polovinu papírového táčku si nanese hnědou, bílou a černou temperu (černé a bílé stačí pouze malé množství). Vezmeme si připravenou houbičku, lehounce namočíme do hnědé barvy a zkusíme si tisk nejprve na obyčejný papír. Až bude houbička pěkně nasáklá barvou, zkusíme opatrně tiskat po okrajích těla slepice a tím začneme vytvářet tzv. patinu... (obr. 5)
5. Po dotiskání patiny si vezmeme jednu vatovou tyčinku, namočíme do černé barvy a vytvoříme slepici oko. (obr. 6)
6. Druhou vatovou tyčinku namočíme do bílé barvy a vytvoříme po těle slepice drobkové tečky a necháme opět důkladně zaschnout. (obr. 7)
7. Ze silnějšího vazacího drátku si připravíme dvě nožky a tři ks tzv. peří, které vytvoříme smotáním drátku do spirálky. (obr. 8)
8. Na zaschlou nabarvenou stranu hřebínku nalepíme proužek tenké oboustranné pásky a přilepíme ji k tělu. (obr. 9)
9. Z designového kousku papíru vystříhneme ozdobnými nůžkami obdélníček libovolné velikosti. (obr. 10)

10. Pomocí tavné pistole přilepíme obdélníček k tělu, na něj pak mašličku z barevného lýka a nakonec dřevěný knoflík. (obr. 11)
11. Vezmeme si tři spirálky z drátu a zkusíme je nejprve bez lepidla zasunout mezi vrstvy kartonu. Pokud se nám to podaří, na drátek naneseeme tavné lepidlo a zafixujeme k tělu postupně všechny tři spirálky. (obr. 12)
12. Připravené drátěné nožičky taktéž nejprve zkusíme zasunout mezi vrstvy kartonu a nakonec je zafixujeme úplně stejně, jako spirálky. (obr. 13)
13. A toto je výsledný efekt! (obr. 14)

Pokud by si někdo nevěděl rady, jak umotat nožky z drátu, je možné mít slepici bez nich. Zezadu lze nalepit špejli a použít slepici jako velikonoční zápich do květináče, či jako součást jiné velikonoční dekorace. Místo drátěných spirálek můžeme použít např. barevné peří (zakoupíme v papírnictví).

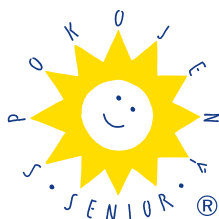

**Čtvrtletník ZRNKO je určen animátorům KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®
a je distribuován ZDARMA.**

**Na webových stránkách vydavatele je k dispozici i archiv minulých čísel.
www.spokojenysenior-klas.cz**

**Na níže uvedeném kontaktu je možno informovat se
o možnostech vzdělávání pro práci se seniory.**

**Máte-li jakékoli připomínky, podněty či náměty, jak bychom mohli ZRNKO
vylepšit nebo jaká témata reflektovat, budeme velmi rádi, pokud nás
zkontaktujete.**

Spokojený senior – KLAS z.s.

tel.: +420 730 805 857

e-mail: info@spokojenysenior-klas.cz

www.spokojenysenior-klas.cz

Projekt podporují:

jihomoravský kraj

BISKUPSTVÍ
BRNĚNSKÉ

B | R | N | O

Elektronický čtvrtletník ZRNKO vydává organizace Spokojený senior – KLAS z.s. • Je rozeslán animátorům KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®. • Adresa vydavatele: Biskupská 7, 602 00 Brno • www.spokojenysenior-klas.cz • Metodik obsahu: Mgr. Tereza Kozderová, DiS. • Sazba: Bc. Lenka Havrlantová • Čtvrtletník ZRNKO, ani žádná jeho část, nesmí být reprodukován a zveřejňován bez písemného souhlasu vydavatele a uvedení zdroje. • Komerční využití je vyloučeno. • Články publikované v tomto čtvrtletníku a přebírané z praxe od animátorů nemusí vyjadřovat oficiální stanovisko redakce a vydavatele. • Redakce metodických listů si vyhrazuje právo upravovat příspěvky. • Materiál odráží výhradně názory autora a nenese zodpovědnost za žádné užití informací zde obsažených.